

Mereu tânărul Ionel Tudor

Octavian Ursulescu

Înșuși prenumele lui sună ca un alint, probabil părinții (tatăl a fost un muzician valoros) i-au urât, la naștere, copilărie veșnică și tinerețe fără bătrânețe! De fapt, așa l-am și prezentat la primele sale apariții publice importante, drept “tânărul compozitor”, fie că era vorba de festivalul “Melodii” de la București, de cel de la Mamaia (unde am debutat amândoi în 1983, la reluarea manifestării, el reușind să cucerească atunci Premiul Publicului cu șlagărul “La 5 și jumătate, la Universitate”) sau la concursul TV “Șlagăre în devenire”. Și chiar că era tânăr, fiind născut pe 22 octombrie 1955, la București... Ar fi putut deveni un excelent pianist concertist, fiind absolvent al Conservatorului bucureștean la clasa de pian, unde i-a avut profesori pe Dan Grigore sau Alexandru Sandrin, dar a preferat muzica ușoară. Încă de pe

băncile facultății îl găsim în componența formației Academica, alături de colegii săi Mircea Romcescu și Eugen Tegu, după care între 1980 și 1991 a fost profesor la Școala Populară de Arte, unde a pregătit o sumedenie din vedetele genului, în activitate și astăzi. Ulterior le-a încredințat acestora melodii de succes, dar le-a și acompaniat în postura de pianist și dirijor, atât cu Big-Band-ul Radio, cât și cu propria sa formație (îndeosebi la festivalurile de muzică ușoară de la Brăila și Amara). Este membru atât al

Biroului de conducere a secției de muzică pop și jazz a UCMR, cât și al Consiliului UCMR, al Consiliului director și al Comisiei profesionale ale UCMR-ADA. Așadar, într-un firesc crescendo, a cântat într-o cunoscută formație pop, a fost pe rând profesor, orchestrator, pianist și șef de formație, pentru ca la nici 30 de ani să se impună drept unul dintre cei mai importanți creatori din domeniul muzicii ușoare românești. Cum despre cele mai importante titluri ale sale vom reveni (mare parte din ele prezente pe CD-ul de față), să notăm că Ionel Tudor a dirijat, înafara Big-band-ului Radio, mari orchestre simfonice în cadrul unor spectacole de referință (cum ar fi Festivalul internațional “Cerbul de aur” de la Brașov, de pildă) de tip pop-simfonic, pop, pop-opera, colaborând practic cu toată floarea vocilor de referință din muzica ușoară și de jazz, dar nu numai. În cei 30 de ani cât s-a aflat în fruntea big-band-ului Radio a reușit să-l transforme din ansamblul “de estradă”, cum era cunoscut pe vremuri, într-o redevabilă orchestră de jazz,

inițiind concerte în care au apărut toate vocile importante ale genului, plus invitați de peste hotare. Înafara manifestărilor festivaliere de care deja am amintit – “Melodii”, Mamaia, “Cerbul de aur”, Brăila, Amara – Ionel Tudor și-a pus amprenta personalității sale, ca dirijor, compozitor, pianist, orchestrator sau șef de orchestră, în concerte de clasă la Ateneul Român sau la Opera Română, în gale de tip Proms sau în tot ce înseamnă singurul festival internațional de muzică ușoară cu desfășurarea neîntreruptă, “George Grigoriu” de la Brăila, fiind inițiator al acestei manifestări de top alături de soția sa, poeta Andreea Andrei, fiică a compozitorului omagiat. Chiar dacă albumul de față reunește, cu o singură excepție, șlagăre de muzică ușoară, nu putem omite că Ionel Tudor a colaborat, în calitate de dirijor și orchestrator, cu sopranele Angela Gheorghiu, Felicia Filip, Irina Lordăchescu, Crina Zancu sau cu tenorii Ionel Voineag, Teodor Ilincăi, Andrei Lazăr, Vlad Miriță. Numele lui figurează, în calitate de compozitor, pe genericul filmelor “În fiecare zi mi-e dor de tine” (regia Gheorghe Vitanidis), “Un studio în căutarea unei vedete” (Nicolae Corjos), “Expediția” (Mircea Moldovan), “Turnul din Pisa” (Șerban Marinescu). De asemenea a compus muzica pentru musical-urile “Elefăntelul Bimbo”, “Elefăntelul Bimbo și Pantera Roz”, “Un noroc cu cântece”, “Ah, misterele iubirii”, “Insula cu amintiri” și a reorchestrat partitura musical-ului lui Henry Mălineanu “Bună seara, domnule Wilde!”. Dacă ar fi să publicăm lista tuturor premiilor, distincțiilor, diplomelor de excelență primite în cele peste patru decenii de activitate fructuoasă, ne-ar trebui cam multe pagini. Importante ni se par, însă, cele dintâi, în primii ani 80, când într-adevăr Ionel Tudor era “tânărul compozitor” care începea să uimească prin talentul său. În această categorie intră piesele finaliste, unele premiate, de la concursul TV “Șlagăre în devenire”, chiar dacă nereținute pentru acest disc editat de UCMR (dar pentru asta ar fi fost necesar cel puțin un album dublu!): “Anotimpul speranțelor”, “Copilul meu” (ambele cu Eva Kiss), “Zile fericite” (Marina Florea), “Toamnă blândă românească” (Cvintetul vocal Luchian), “Doar o vorbă” (Cornel Constantiniu) sau “Nu-i prea mult” (Adrian Daminescu), după care a venit consacrarea de la Mamaia 1983. La loc de cinste în secțiunea distincției se înscriu cele cinci premii ale UCMR și cele trei din partea revistei “Actualitatea Muzicală”. Iar prestigiul personal l-a impus în postura de membru sau de președinte de juriu la diverse competiții importante. Și mai e ceva ce n-aș vrea să uit. La competițiile muzicale internaționale, cum ar fi “Cerbul de aur” de la Brașov sau “George Grigoriu” de la Brăila, numeroși sunt soliștii străini care aleg compozițiile lui Ionel Tudor, cuceriiți de muzicalitatea lor aparte, și de cele mai multe ori le cântă chiar în limba română!

Pe Ionel Tudor l-am cunoscut în casa compozitorului George Grigoriu, care avea să-i devină socru. Spre cinstea lui, n-a făcut public acest lucru, construindu-și cu modestie cariera solidă prin propriul talent și muncind neabătut. Este și cazul soției sale, poeta și textiera Andreea Grigoriu semnând Andreea Andrei (după prenumele fiului lor), doar la ultimele două cărți, despre Trio Grigoriu și Iosif Ivanovici/George Grigoriu – Andreea Andrei-Tudor. La ediția 2024 a Festivalului internațional de muzică ușoară “George Grigoriu” de

la Brăila, amândoi au semnat dedicații numeroșilor melomani prezenți – Andreea pe cele două remarcabile cărți amintite, iar Ionel pe CD-ul de față, editat de UCMR. Una din amintirile cele mai dragi legate de Ionel Tudor se leagă de o emisiune TVR din urmă cu aproape trei decenii. Nicoleta Păun, fostă componentă a formației feminine Venus, obținuse aprobarea pentru realizarea unei emisiuni consacrate compozitorilor noștri de muzică ușoară. Nu avea un nume, așa încât eu am botezat-o “Portret în oglindă”. În general mica noastră echipă de filmare (operator de imagine și sunetist, așadar emisiune cu buget minuscul) se deplasa acasă la compozitori (doar cu Aurel Giroveanu am făcut interviul în studioul muzical al TVR), așa cum s-au întâmplat lucrurile cu Henry Mălineanu, Gică Petrescu (care nu accepta sub nici o formă filmări la el în apartament, dar a contat relația de prietenie!), Alexandru Mandy sau Ionel Tudor. Acesta din urmă locuiește într-un bloc vechi, cu o încărcătură specială legată de istoria muzicii ușoare românești, fiindcă acolo a trăit renumitul Ion Vasilescu – mai știi cum asta i-a influențat drumul în muzică lui Ionel Tudor? Am povestit atunci multe, parte din ele se regăsesc în textul de față, interesându-mă în mod deosebit începuturile sale pop-rock în formația Academica, neprivite cu ochi buni, bănuiesc, de profesorii săi. Fidel în prietenie, compozitorul și dirijorul îl are și acum alături de el, în formația pe care o conduce, pe redevabilul chitarist-bas Eugen Tegu. La ediția a 42-a a festivalului de la Mamaia, din august 2024, Ionel Tudor a făcut parte din juriu și a orchestrat multe din melodiile din concursul de Interpretare, soliștii cântând în acompaniamentul unei orchestre simfonice dirijate, de această dată, doar de fiul său Andrei Tudor...

Depășind “pe repede înainte” etape importante din cariera compozitorului Ionel Tudor, am amintit și câteva titluri emblematice, dar nu întâmplător am scris undeva că prolificului autor de hit-uri i s-ar fi convenit cel puțin un dublu CD. Și asta pentru că, fatalmente, pe albumul de față nu și-au mai găsit loc cântece extraordinare, cum ar fi “Piano, pianissimo”, “Ultimul tramvai” (ambele cu Angela Similea), “Ore” (Marina Voica), “Serenada mea”, “Și ce dacă trece vremea” (ambele cu Dan Spătaru), “Câte ferestre, atâtea povești” (Luminița Anghel), titluri ce ne vin automat în minte. Din fericire, melomanul iubitor de muzică ușoară regăsește aici melodii intrate deja în “cufărul de aur” pe care-l deschidem de fiecare dată când simțim nevoia să ne alinăm sufletele cu bijuterii ale compozitorilor noștri. Sigur, ca și în cazul concursului “Șlagăre în devenire”, unele refrene îmi trezesc dulci reverii și nostalgii, din postura de prezentator, fiind părtaș la lansarea lor și martor al entuziasmului publicului. Așa au stat lucrurile cu “Noapte albastră” la “Melodii 87”, la Polivalenta bucureșteană, când 6000 de spectatori nu-l mai lăsau să plece de pe scenă pe Gabriel Cotabiță, aflat la începuturile sale în muzica ușoară, după cariera rock. Asemănător au stat lucrurile cu “Nu îți spun *te iubesc*” cu Cornel Constantiniu, la Mamaia 85, sau cu șlagărele de neuitat cu care Gabriel Cotabiță electriza publicul în turneele pe care le organizam în țară și intitulate, cum altfel?, “Noapte albastră”, șlagăre ce figurează toate pe disc. Și dacă tot am amintit de acest titlu, la concertul “25 de nopți albastre”

orchestra condusă de Andrei Tudor (nu întâmplător a fost aleasă această variantă) l-a acompaniat pe Cotabiță în piesa "Te rog, domișoară, nu pleca...", domnișoara în cauză fiind pe scenă tânăra solistă Alexandra Vărgatu, ale cărei cosițe brunete băteau toate recordurile de lungime. Mai toate piesele de pe disc au cucerit premii mari la festivalul de la Mamaia, inclusiv Trofee și premii I, cum ar fi "Voice from above", "Poate că da, poate că nu", "Și va mai trece o noapte", "Șansa e de partea mea", "Un ceas sau două sau trei", "Aproape de cer", "Să nu ne spunem adio", dar evident că nu aceste recunoașteri le-au impus marelui public, juriul suprem. Tot prin "votul" publicului s-au impus melodii lansate la Radio (când încă se difuza muzică ușoară românească la postul public...), netrecute prin concursuri, dar pe care publicul le reclamă la fiecare concert al vedetelor respective, în repertoriul cărora figurează la loc de cinste: "Te-aștept să vii" (celebrul "Fotoliu din odaie") – Mirabela Dauer sau "Stele perechi" – Marina Florea. Este valabil și pentru ceilalți interpreți de pe disc, care de fapt este o colecție de refrene formidabile aduse la microfon de voci de excepție: Marcel Pavel ("Ia-mi și sufletul cu tine"), Adrian Enache ("Seara"), Monica Anghel, Luminița Anghel, Ionuț Ungureanu. Piesa "El amor" este cunoscută și prin versiunea în limba română, "Uneori", iar "Pe drumul meu" a figurat pe ultimul disc al lui Dan Spătaru, orchestrat de Ionel Tudor. O prezentare aparte se cuvine cântecului "Tell Me Why?", ce a marcat prima calificare a țării noastre direct în finala Eurovision, în Estonia, dar și o clasare frumoasă, locul 8-9, la egalitate cu piesa Suediei. Practic, această selecție este o superbă realizare de familie, versurile aparținând, cu trei excepții, Andrei Tudor. Iar pe Andrei Tudor îl mai găsim în postura de dirijor al Orchestrei Simfonice București la piesa instrumentală ce încheie discul, "Evening Waltz", emoționanta lucrare ce ne-a încălzit inimile în serile lungi ale pandemiei. Atunci, instrumentiști din toată lumea au colaborat online, într-o solidaritate ce ne-a amintit că muzica nu are granițe și învinge toate obstacolele. Piesa a fost difuzată în acea perioadă de sute de ori de toate posturile de televiziune, începând cu Antena 3 și TVR.

SUMMARY

Octavian Ursulescu

The ever-young Ionel Tudor

In the album - portrait of the composer Ionel Tudor from the *Anthology of Romanian Music* series published by the Union of Composers and Musicologists of Romania, the music lover can find songs that have already entered the "golden box" that we open every time we feel the need to soothe our souls with the gems of our composers. Several of the songs on the disk have won big prizes at the *Mamaia* festival, including trophies and first prizes, such as "Voice from above", "Maybe yes, maybe no", "And another night will pass", "Chance is on my side", "One or two or three hours", "Close to the sky", "Let's not say goodbye".